

בשמחה, ולהיות עמך. שהרי בזמן שאהיה עמך - שלמה אהיה, בשלום אהיה, כמו מח האגוז, שהיא מתעטפת על כל אותם ההיכלות שבתוכה, שפתוב (דברים ד) וידעת היום והשבות אל לבבך כי ה' הוא האלהים בשמים ממעל ועל הארץ מתחת אין עוד.

אשריהם כל אלו שמשתדלים בתורה, לדעת את חכמת רבונם, והם יודעים ומסתכלים בסודות העליונים. משום שכשאדם יוצא מן העולם הזה, בזה מסתלקים ממנו כל דיני העולם. ולא עוד, אלא שפותחים לו שלשה עשר שערים של סודות אפרסמון וף, שהחכמה העליונה תלויה בהם. ורא עוד, אלא שהקדוש ברוך הוא חוקק אותו באותו לבוש מלכות, שכל הדיקנאות חקוקים שם. והקדוש ברוך הוא משתעשע עמו בגן עדן, ויורש שני עולמות - העולם הזה והעולם הבא.

החכמה שצריך לו לאדם, אחד - לדעת להסתפל בסוד רבונם. ואחד - לדעת ולהפיר את גופו, ולהודע מי הוא, ואיך נברא, ומאיפה בא, ולאיפה הולך. והתקון של הגוף איך מתתקן, ואיך הוא עתיד להכנס לדין לפני המלך של הכל.

ואחד - לדעת ולהסתפל בסודות נשמתו, מה היא הנפש הזו שבו, ומאיפה באה, ועל מה בא בגוף הזה של טפה סרוחה, שהיום כאן ומחר בקבר. ואחד - להסתפל בעולם הזה, ולדעת את העולם שהוא בו, ועל מה יתתקן. ואחר כך בסודות העליונים של העולם שלמעלה, להודע לרבונם. וכל זה יתבונן אדם מתוך סודות התורה.

בא וראה, כל מי שהולך לעולם הזה בלי ידיעה, אפלו יש בו מעשים טובים רבים, מוציאים

עמך, שלמה אהיה, בשלם אהא, כמוחא דאגוזא, דאיהי מתעטפא על כל אינון היכלין דבגויה, דכתיב, (דברים ד לט) וידעת היום והשבות אל לבבך כי ה' הוא האלהים בשמים ממעל ועל הארץ מתחת אין עוד.

ובאין כל אינון דמשתדלי באורייתא, למנדע בחכמתא דמאריהון, ואינון ידעי ומסתפלין ברזין עילאין. בגין דכד בר נש נפיק מהאי עלמא, בהא אסתלקו מגיה כל דיני דעלמא. ולא עוד, אלא דפתחין ליה תליסר תרעי דרזי דאפרסמונא דכא, דחכמתא עילאה תלייא בהו.

ורא עוד, אלא דקודשא בריך הוא חקיק ליה בההוא פורפירא, דכל דיוקנין גליפין תמן. וקודשא בריך הוא אשתעשעא ביה בגן עדן, ואחסין תרין עלמין, עלמא דא ועלמא דאתי.

חכמתא דאצטריך ליה לבר נש. חד, למנדע לאסתפל לא ברזא דמאריה. וחד, למנדע ליה לגופיה, ולאשתמודע מאן איהו. ואיך אתברי, ומאן אתי. ולאן יהך. ותיקונא דגופא, היאך אתתקן. והיאך איהו זמין למיעל בדינא קמי מלכא דכולא.

וחד, למנדע ולאסתפל ברזין דנשמתיה. מאי היא האי נפש דביה, ומאן אתיא, ועל מה אתי בהאי גופא טפה סרוחה, דהיום כאן ומחר בקבר. וחד לאסתפל בהאי עלמא, ולמנדע עלמא דאיהו ביה, ועל מה יתתקן. ולבתר, ברזין עילאין דעלמא דלעילא, לאשתמודעא למאריה. וכל דא יסתפל בר נש מגו רזין דאורייתא.

תא חזי, כל מאן דאזיל לההוא עלמא בלא בא וראה, כל מי שהולך לעולם הזה בלי ידיעה, אפלו יש בו מעשים טובים רבים, מוציאים

אותו מכל השערים של העולם
ההוא.

צא וראה מה כתוב כאן, הגידה
לי, אמר לי סודות החכמה
העליונה, איך אתה רוצה ומנהיג
את אותו העולם העליון, למד
אותי סודות החכמה שלא ידעתי
ולא למדתי עד כאן, כדי שלא
אהיה בבחישה בתוך אותן הדרגות
העליונות שאני נכנס ביניהם,
שחרי עד כאן לא הסתפלותי בהם.
בא וראה מה כתוב, (שיר א) אם
לא תדעי לך היפה בנשים. אם
אתה בא בלא ידיעה ולא
הסתפלת בחכמה, טרם תפגס
לכאן, ולא תכרת את סודות
העולם העליון - צאי לך, איך
כדאי להפגס לכאן בלי ידיעה,
צאי לך בעקבי הצאן, ותהיה
יודע תוך אותם עקבי הצאן, אלו
הם שבני אדם דשים אותם
בעקב, ויודעים סודות עליונים
של רבונם, ובהם תדע להסתפל
ולדעת.

ורעי את גדיתך - אלו הם
תינוקות של בית רבן, התינוקות
שהם בבית המדרש ולומדים
תורה. על משכנות הרעים - על
אותם בתי כנסיות ובתי מדרשות,
ששם לומדים את החכמה
העליונה. אף על גב שאינם
יודעים, אתה תדע מתוך דברי
החכמה הללו שאומרים.

כתוב ויברא אלהים את שני
המארת הגדלים וכו'. ויברא
אלהים, בהתחלה שני אורות היו
שקולים זה כנגד זה, כמו
שבארוה החברים. ובארנו,
שאותם שני האורות היו בסוד
אחד, דבוקים יחד, והיו בהשוואה
אחת, ששניהם נקראו גדולים,
כמו שבארנו.

רא שהיתה הלבנה בראשונה
גדולה ועליונה, אלא שבכל זמן

ידיעה, אפילו אית ביה עובדין טבין סגיאין,
מפקין ליה מכל תרעי דההוא עלמא.

פוק חמי מאי פתיב הכא, הגידה לי, אימא
לי רזין דחכמתא עילאה, איך אנת רעי
ואנהיגת בההוא עלמא עילאה. אוליף לי רזין
דחכמתא, דלא ידענא, ולא אוליפנא עד הכא.
בגין דלא אהוי בכיסופא, בגו אינון דרגין
עילאין, דאנא עאל בינייהו, דהא עד הכא לא
אסתפלנא בהו.

תא חזי, מאי פתיב, אם לא תדעי לך היפה
בנשים, אם אנת אתיא בלא ידיעה, ולא
אסתפלת בחכמתא, עד דלא תיעול הכא, ולא
ידעת ברזין דעלמא עילאה, צאי לך, לית אנת
כדי למיעל הכא בלא ידיעה, צאי לך בעקבי
הצאן, והוי ידעת גו אינון עקבי הצאן, אלין
אינון דבני נשא דדשין לו בעקב, וידעין רזין
עילאין דמאריהון, ובהו תנדע לאסתפל
ולמנדע.

ורעי את גדיתך, אלין אינון תינוקות של בית
רבן. ינוקי דאינון בבי מדרשא, ואולפין
אורייתא. על משכנות הרועים, על אינון בתי
כנסיות ובתי מדרשות, דתמן אולפין חכמתא
עילאה. אף על גב דאינון לא ידעי, אנת תנדע
מגו אלין מלין דחכמתא דקאמרי.

בתיב, ויברא אלהים את שני המארת הגדלים
וכו', ויברא אלהים, בקדמיתא תרין
נהורין הוו שקולין דא לקביל דא, כמא
דאוקמוה חברין. ואוקימנא, דאינון תרין
נהורין הוו פרזא חדא, דבוקים כחדא, (דף טז
ע"א) והוו בשיקולא חדא, לאתקרי תרווייהו
גדולים, כמא דאוקימנא.

ראו דהות סיהרא בקדמיתא רב ועילאה, אלא
דבכל זימנא דסיהרא קיימת בשמשא

שֶׁהִלְכָנָה עֹמֶדֶת עִם הַשֶּׁמֶשׁ
בְּסוֹד אֶחָד, בְּשִׁבְלוֹ, הִיא נִקְרָאת
עִמּוֹ גְּדוּלִים. זָנֵב הָאֲרִיָּה הוּא
אֲרִיָּה, וְנִקְרָא אֲרִיָּה.

אֲמָרָה הִלְכָנָה לִפְנֵי הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ
הוּא: אֲפָשֶׁר שְׁמִלֵךְ אֶחָד יִשְׁתַּמֵּשׁ
בְּשְׁנֵי כְתָרִים יַחַד? אֵלָּא זֶה לְבַדּוֹ
וְזֶה לְבַדּוֹ.

אֲמַר לָהּ: רִאֲיָתִי אוֹתָךְ שֶׁרָצוֹנָךְ
לְהִיטֵר רֹאשׁ לְשׁוּעָלִים. לְכִי
וְהַקְטִינִי אֶת עֲצָמְךָ. שְׁהִרִי אֶף עַל
גַּב שְׂאֵת תִּהְיֶי רֹאשׁ לָהֶם, הַקְטֵנָה
תִּהְיֶה לָךְ מִכְמוֹ שְׁהִיִּית.

וְזוֹהוּ שֶׁאֲמָרָה הִלְכָנָה, הַגִּידָה לִי
שֶׁאֲהָבָה נִפְשִׁי אִיכָה תִרְעָה. אֵיךְ
זֶה אֲפָשֶׁר לָךְ לְהִנְהִיג הָעוֹלָם
בְּשְׁנֵי כְתָרִים יַחַד. אִיכָה תִרְבִּיץ
בְּצִהָרִים, שְׁהִרִי לְלִכְנָה לֹא כְּדֹאִי
לְהָאִיר, וְאִי אֲפָשֶׁר לָךְ לְהִנְהִיג
בְּשְׁנֵי כְתָרִים יַחַד, בְּשִׁמְשׁ
וּבִלְכָנָה, שְׁהִרִי הִלְכָנָה אֵינָה אֹר
יֵשׁ לָהּ בְּצִהָרִים? מִשּׁוֹם כֵּךְ אִי
אֲפָשֶׁר לָךְ לְהִשְׁתַּמֵּשׁ בְּשְׁנֵי כְתָרִים
יַחַד.

שֶׁלֵּמָּה אָהִיָּה כַּעֲטִיָּה, אֵיךְ זֶה
שְׂאֵנִי אָהִיָּה מַעֲטַפֶּת בְּצִהָרִים,
כְּשֶׁאֹר וְחֹזֶק הַשֶּׁמֶשׁ הוֹלֵךְ
וּמִתְחַזֵּק. הִרְנִי מַעֲטַפֶּת כְּבוֹשָׁה
לִפְנֵי, וְלֹא אוֹכַל לְשִׁמֵּשׁ לִפְנֵיךְ,
וְאֵיךְ אִתָּה תוֹכַל לְהִנְהִיג
וּלְהִשְׁתַּמֵּשׁ בְּשְׁנֵי כְתָרִים יַחַד?

אֲמַר לָהּ הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא: הִרִי
יִדְעָתִי כֵךְ, לְכִי וְהַקְטִינִי עֲצָמְךָ.
(שם) אִם לֹא תִדְעִי לָךְ הִיפָּה
בְּנָשִׁים, שֶׁאֲמָרָת שְׂאִי אֲפָשֶׁר לִי
לְהִנְהִיג אֶת הָעוֹלָם עִם שְׁנֵי
כְתָרִים יַחַד, לְכִי וְהַקְטִינִי אֶת
עֲצָמְךָ, וְתִהְיֶי רֹאשׁ לְשׁוּעָלִים.

צֵאִי לָךְ בַּעֲקֵבִי הַצֵּאֵן, צֵאִי וְתִהְיֶי
רֹאשׁ לְאוֹתָם הָאוֹכְלוֹסִים
וְהַצִּבָּאוֹת שֶׁלִּמְטָה, וְרַעֲי אוֹתָם
וְהִנְהִיגִי אוֹתָם, וְהִי מִלֵּךְ שֶׁל כָּל
הַתַּחְתּוֹנִים, וְהִנְהִיגִי אֶת כָּל אֶחָד
וְאֶחָד כְּרֹאֵי לוֹ, וְהִי שׁוֹלֶטֶת

בְּרֹזָא חֲדָא, בְּגִינִיָּה, אִיהִי אֶתְקַרִּיאת בַּהֲדִיָּה
גְּדוּלִים. זָנֵבָא דְאֲרִיָּה, אֲרִיָּה אִיהוּ, וְאֲרִיָּה
אֶתְקַרִּי.

אֲמָרָה סִיְהֵרָא קָמִי קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, אֲפָשֶׁר
לְמַלְכָּא חֲדָא דְלִשְׁתַּמֵּשׁ בְּתָרִין כְּתָרִין
כְּחֲדָא. אֵלָּא דָּא בְּלַחֲדוּהִי, וְדָא בְּלַחֲדוּהִי.

אֲמַר לָהּ, חֲמִינָא כֵךְ, דִּרְעוּתָךְ לְמַהֲוִי רֹאשׁ
לְשׁוּעָלִים. זִילִי וְאַזְעִירִי גְרַמִּיךְ, דִּהָא
אֶף עַל גַּב דְּאֵת תִּהְוִי רִישָׁא לְהוֹן, אֲזַעֲרִי אֵית
לָךְ מִכְמָה דִּהְוִית.

וְדָא אִיהוּ דְאֲמָרַת סִיְהֵרָא, הַגִּידָה לִי שֶׁאֲהָבָה
נִפְשִׁי אִיכָה תִרְעָה, אִיכְדִין אֲפָשֶׁר לָךְ
לְאַנְהֵגָא עֲלָמָא, בְּתָרִין כְּתָרִין כְּחֲדָא. אִיכָה
תִרְבִּיץ בְּצִהָרִים, דִּהָא סִיְהֵרָא לִית הִיא כְּדֹאִי
לְאַנְהֵרָא, וְאִי אֲפָשֶׁר לָךְ לְאַנְהֵגָא בְּתָרִין כְּתָרִין
כְּחֲדָא, בְּשִׁמְשָׁא וּבִסִּיְהֵרָא, דִּהָא סִיְהֵרָא מַה
נְהוּרָא אֵית לָהּ בְּצִהָרִים. בְּגִין כֵּךְ, אִי אֲפָשֶׁר
לָךְ לְאַשְׁתַּמֵּשָׁא בְּתָרִין כְּתָרִין כְּחֲדָא.

שֶׁלֵּמָּה אָהִיָּה כַּעֲטִיָּה, אֲכִדִין אָהָא אָנָּא
מַתַּעֲטָפָא בְּצִהָרִים, כִּד נְהִירוֹ וְתוֹקְפָא
דְּשִׁמְשָׁא לְהוִי אֲזִיל וְאַתְקִיף. הָא אָנָּא
מַתַּעֲטָפָא בְּכִיסּוּפָא קָמִיָּה, וְלֹא אִיכּוּל
לְשִׁמְשָׁא קָמֵךְ. וְאַנְתָּ אֵיךְ תִּיכּוּל לְאַנְהֵגָא
וּלְאַשְׁתַּמֵּשָׁא בְּתָרִין כְּתָרִין כְּחֲדָא.

אֲמַר לָהּ קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, הָא יִדְעָנָא בִיךְ,
זִילִי וְאַזְעִירִי גְרַמִּיךְ. אִם לֹא תִדְעִי לָךְ
הִיפָּה בְּנָשִׁים, דְאֲמָרַת, דָּאִי אֲפָשֶׁר לִי לְאַנְהֵגָא
עֲלָמָא בְּתָרִין כְּתָרִין כְּחֲדָא, זִילִי וְאַזְעִירִי
גְרַמִּיךְ, וְתִהְיֶי רִישָׁא לְשׁוּעָלִים.

צֵאִי לָךְ בַּעֲקֵבִי הַצֵּאֵן, פּוֹקִי וְהוִי רִישָׁא לְאִינוֹן
אוֹכְלוֹסִין וְחִיִּילִין דְלִתְתָּא. וְרַעֲי לוֹן,
וְאַנְהִיגִי לוֹן, וְהוִי מַלְכָּא דְכוּלְהוֹ תַתָּאי,
וְאַנְהִיגִי לְכָל חַד וְחַד כְּדָקָא חֲזִי לִיָּה. וְהוִי